

Assilialiorluni eqqumiitsuliorneq C - 2022

1. Ilanniartitsissutip inissimanera

Ilanniartitsissummi assilialiorluni eqqumiitsuliorneq eqqumiitsuliornermi assilissat pineqarput, tassa qalipakkat, qiperukkat, ilusilersuisarneq, eqqumiitsuliat ikkorsortukkat il.il. Ilanniartitsissummi assilialiorluni eqqumiitsuliorluni sulineq paasisaqarfiusarpoq, ilinniartitsissummilu suliaqarnerit atuagarsornerlu ilaapput. Isigisanik misigisaqarnermik piffissaq, Kalaallit Nunaanni nunanilu tamani kulturi inuillu ataasiakkaat apeqqutaanerat misissorneqartarpoq, ilusilersuinermut, nalilersuinermut nassuaasiornermullu tunngatillugu. Assilialoriaatsit assigiinngitsut suliarineqartarput, ilanniartitsissumilu pilersitsilersarnermik isigisanillu misigisaqartarnermik ilinniartut tunngavissinneqartarput.

2. Ilanniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu

Assilialiorluni eqqumiitsuliornermik ilinniartut imatut ilisimasaqtigissapput imatullu piginnaasaqtigissapput atortut eqqumiitsuliorluni pilersitsinermi ilaasut ilisimassallugit. Ilinniartut atortut isigisat tunngaviusumik nalilersorsinnaassavaat nassuaasiornlugillu. Ilinniartut ilanniartitsissummi taaguutit tunngaviusumillu isummat imarisaa atorsinnaassavaat aammalu piffissani ilusilersuisarnerit toqqakkat ilisimassallugit.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Ilinniartut suliaqarfimmi suliassat namminersorlutik suliarisinnaassavaat, takusallu pillugit oqaatsit oqaatigisinnaassalugit taakkulu pillugit qisuarialeqarsinnaassallutik.

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut namminneq takusaminni oqaatsitik atorlugit attaveqarsinnaassapput, namminnerlu oqariartaatsitik qisuarialeqarsinnaassallugit. Ilinniartut eqqumiitsuliat pillugit namminneq misigisatik nalilersuinerlu immikkoortissinnaassavaat.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut tunngaviusumik nalinginnaasumik perorsaasuunerat tunngavigalugu eqqumiitsuliat inuiaqatigiinni inissisimanerat nassuiarsinnaassavaat.

3. Ilikkagassatut anguniakkat imarisaaalu

3.1 Ilikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut uku piginnaalissavaat:

- a) assilialiorluni eqqumiitsuliornermi tunngaviusumik taaguutit taakkulu isumaat pillugit atuineq ilisimasaqarnerlu takutissinnaassavaat, tassunga ilanngullugit atortut, qalipaatit, ilusilersuinerillu,

- b) piffissani assigiinngitsuni oqaluttuarisaanermi eqqumiitsuliorerit naleqquttut atorsinnaassallugit,
- c) titartaanermi qalipaanermilu eqqumiitsuliorernilu allani takutitseriaatsini sulinermi teknikkit assigiinngitsut atorsinnaassallugit
- d) assilissat assigiinngiaartut nalilersorsinnaassallugit aamma
- e) eqqumiitsuliorluni assiliajornermi sammisat isummerfigisinnaassaallugit taakkulu quisuarfigisinnaassaallugit.

3.2 Ilanniartitsissutip imarisai pingarnerit

Ilanniartitsissutip imarisai pingarnerit ukuupput:

- a) toqqissumi assiliajorluni, qiperuilluni, ilusilersuilluni ikkussortakkanillu eqqumiitsuliorluni allanilluunniit nassuiarluakkanik eqqumiitsuliornermi sammisanik suliaqarlni suliaqavilluni atuagarsorlunilu sulineq
- b) Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliorerup ineriartornera pisut pingaarutilit,
- c) 1750-ip siorna kingornalu eqqumiitsuliat toqqakkat, ukiunilu kingullerni 10-15-ini eqqumiitsuliat,
- d) Nalilersuilluni isiginneriaatsini pingasuuusuni ukunani marluk: ilusilersuinermik nalilersuineq, isumaanik nalilersuineq aamma inuit attaveqaqatigiittarnerat tunngavigalugu nalilersuineq aamma
- e) Atueqqinnermi periusissiani assigiinngitsuni minnerpaamik marluk atorlugit suliaqavilluni atuagarsorlunilu sulineq, periutsillu taakku tunngaviinik isumaliuteqarnerit.

3.3 Illassutitut ilinniakkat

Illassutitut ilinniakkani pingarnertut ilinniakkat suliaqarfiliunniit nutaanik ilassutitut imatut itisilerneqassapput atassuteqartinneqalerlutilu, ilanniartitsissummi oqaluttuarisaanermi, maannakkut inuaqatigiinnilu pisut erseqqissarneqarlutik. Illassutitut ilinniakkani ilassutitut eqqumiitsuliat, suliat atugassanngortinnejartut, saqqummersitsinernut pulaarnerit, oqaluttuarisaanermi ilusilersuinermik takuniaalluni illoqarfimmi angalaarnerit il.il. ilanngunneqassapput. Illassutitut ilinniakkat pingarnertut ilinniakkatulli Kalaallit Nunaanni nunanilu tamani pissutsinut sapingnisamik annertunerpaamik atassuteqartinneqassapput.

4. Aaqqissuussineq

4.1 Ilanniartitseriaatsimi periutsit

- a) Ilanniartitsinerni ilinniartut ilinniakkani qaffassisusiat ilisimasaallu aallaavigineqassapput.
- b) Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilanniartitsisut ilinniarttullu akornanni ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapingnisamik isikkulerlugu.
- c) Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilanniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.

- d) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginartuuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinermi ilinniartitsissut siuararfiusalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartorfiussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suleriaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq inuiaqtigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Ilinniartitsineq aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsisup aqtsineraniit namminersorluni sulinermut nuukkiartorneqarluni. Ilinniartut ilinniartitsinermi eqqumiitsuliornermi isignerriaatsit assigiinngitsut pillugit nammineerlutik apeqquteqarnissamut kajumissaarneqassapput. Ilinniartut ilinniartitsissummi taaguutinik atuinissamut ilinniartitsissummilu sammisat pillugit oqaluttariarsorluni oqaaseqarnissamut kajumissaarneqassapput. Ilinniartitsinermi sulinermi immikkoortut atuagarsornermut naleqquttumut tulluussarneqassapput ataqtigiiissarneqarlutillu, taamaalilluni atuagarsornermi sulinermilu sammisani ajornartorsiutit immikkut tamarmik misissorneqassallutik. Sulianik suliaqarneq tassaaneruvoq ilikkagassatut anguniakkat anguneqarnissaannut atorneqartussaq.

4.2 Suleriaatsit

Ilinniartitsissummi suleriaatsini klassimi ilinniartitsinerup suliassanillu suliaqarnerup akornanni nikerartinneqassaaq. Atassuteqaqatigiittarnermi assilissat ajornangitsut aammalu atuagarsornermi immikkoortunik takussutissiineq suliarineqassapput. Ilinniartitseriaatsini ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsini, qisuarialeqartarnermi takusanillu eqqarsariarsinnaassusaat ineriartortinneqassapput.

Suleriaatsinut tamanut assigiissutaavoq sulineq suliakkiissutinillu sulinerit, tassa paasiniaaneq, toqqaaneq, toqqagassanik toqqaanngiinnarneq angusallu, pooqattamut tamarmik katersorneqartussaonerat. Assilissat atuakkallu aamma pooqattamut katersorneqassapput.

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsinermi oqaatsink siullertut oqaasillit aappaattullu oqaasillit isiginiarneqarlutik.

Ilinniartut suliaat sapinggisamik annertunerusutigut inip ilinniarfiusup avataani ataavartumik saqqummiunneqartassapput.

4.3 It

It ilinniartitsinermi atorneqassaaq ujarlernermet, pilersitsinermut, misiligaanermut, toqqorsinermut, paassisutissiinermut, attaveqatigiinnermut siammaassinerullu. Tusagassiissutinik digitaliusunik suliaqarnermi siunertaavoq ilinniartut tassaalersinnissaat innuttaasut eqqarsaatiginnitut, piginmasaqarluartut akisussaasullu.

4.4 Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik aammalu ilinniartitsissummi oqariaatsinik paasinnittarnerat atuisarnerallu aaqqissuussamik ineriartortinneqarluni. Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilinniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatikkartillugit atuisinnaalluartikkartillugillu.

4.5 Ilinniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq piffissat ilaanni ilinniartitsissutit akornanni suliaqartoqartarluni ilinniartitsissutinilu ilisimasaqarfuersunut sanilliutitsilluni. Nipilersornermi ilinniartut assilissanik nipilersortunik videoliornermi atugassanik suliaqarsinnaapput. Oqaatsinik ilinniartitsissutini ilinniartut oqaasertaq toqqagaq takussutissiorsinnaavaat.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarneq

Ilinniartut suliaat, siuariartornerat imminnullu nalilernerat pooqattami uppernarsarneqassaaq. Pooqattaq aallaavigalugu suliakkiutigineqartunut tunngatillugu ilinniartut suliaat ataavartumik nalilersorneqassapput. Ilinniartup pooqattani aaqqissuutissavaa, taamaalilluni atuagarsornermi sulinermilu ajornartorsiutit, paasinianeremi atortut suliakkiissutinilu suliat erseqqarissumik takutinnejassallutik. Atuagarsornerup pingaartumillu suliassanik sulinerup aaqqissuunnerani ilinniartut killiffiannik sorpianillu ilisimagassaqartoqarneranik paasitinneqassapput. Ilinniartitsinerup ingerlanneqarnera aallaavigalugu ilinniartut suleriaasii suliaallu ilinniartitsisut ilinniartullu ataatsimut nalilersussavaat.

5.2 Misilitseriaatsit

Assilissanik eqqumiitsuliornermi qaffasissutsimi C-mi soraarummeertoqassanngilaq.